

Kenmerk	W13.22.00017/III
Datum aanhangig	3 maart 2022
Datum vastgesteld	4 mei 2022
Datum advies	6 mei 2022
Datum publicatie	9 mei 2022
Vindplaats	Staatscourant 2022, nr. 17263

Volledige tekst

Bij Kabinetsmissive van 3 maart 2022, no.2022000515, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit van een houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wkkgz in verband met het bepalen van gegevens die ten behoeve van registraties ter bevordering van de kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg mogen worden verwerkt, het stellen van een bewaartermijn aan die gegevens en het aanwijzen van zorgaanbieders die acute zorg verlenen die gegevens moeten aanleveren, met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit bevat nadere regels over de gegevensverwerking in het kader van de kwaliteitsregistraties voor het Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem (hierna: LADIS), en de Landelijke Traumaregistratie (hierna: LTR). Daartoe bevat het ontwerpbesluit regels over welke gegevens moeten worden verstrekt en verwerkt, hoe die gegevens worden verstrekt, welke waarborgen daarbij gelden en wat de bewaartermijn is van die gegevens.

De Afdeling Advisering van de Raad van State waardeert de uitgebreide en gedetailleerde toelichting bij het besluit. Wel maakt zij een opmerking over de hoofdcategorieën van culturele afkomst die zullen worden gehanteerd bij het rapporteren van de voor het LADIS verzamelde gegevens. Daarnaast maakt zij een opmerking over de motivering van de bewaartermijn van de LTR-gegevens. In verband daarmee is aanpassing wenselijk van de toelichting.

1. Gebruik hoofdcategorieën van culturele afkomst in LADIS

Het LADIS is een monitor van hulpvragen in verband met verslavingsproblematiek ten aanzien van drugs, alcohol en gokken in Nederland. De verzamelde gegevens dienen ertoe een langjarig beeld te geven van de hulpvraag naar gespecialiseerde verslavingszorg en ontwikkelingen in de hulpvraag door de jaren heen. (zie noot 1)

In het kader hiervan bepaalt het ontwerpbesluit dat van cliënten onder meer het geboorteland wordt gevraagd. (zie noot 2) Dat is volgens de toelichting noodzakelijk om de monitoring van kwetsbare groepen mogelijk te maken en het zorgaanbod op de vraag af te stemmen. Als

voorbeeld noemt de toelichting de relatie tussen het land van herkomst en het gebruik van specifieke middelen zoals heroïne en Oat.

Bij het opstellen van rapportages worden de herkomstgegevens weergegeven als de drie hoofdcategorieën van culturele afkomst zoals momenteel gehanteerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS): 'niet-westerse migratieachtergrond', 'westerse migratieachtergrond' en 'Nederlandse achtergrond'. (zie noot 3) Voor specifieke beleids- en onderzoeksvragen is het volgens de toelichting mogelijk om meer specifieke analyses te doen.

De Afdeling merkt op dat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) heeft geadviseerd om de indeling in de genoemde hoofdcategorieën niet meer te gebruiken. (zie noot 4) Dit onderscheid is volgens de WRR niet wetenschappelijk, te weinig informatief, en heeft een uitsluitende werking. De WRR adviseerde in dit kader om het al dan niet classificeren naar herkomst te laten afhangen van het doel van de registratie en de specifieke onderzoeksvraag, waarbij een meer verfijnde clustering van landen uitkomst kan bieden. (zie noot 5) In lijn hiermee heeft het CBS recent besloten om de indeling in de genoemde drie hoofdcategorieën te heroverwegen. (zie noot 6)

De Afdeling merkt in dit verband op dat het registreren en het verwerken van het gegeven 'geboorteland' niet zinvol is voor rapportage op de drie hoofdcategorieën. Wel kan verwerking van het gegeven 'geboorteland' zinvol zijn voor specifieke, toegespitste beleids- en onderzoeksvragen. In dit licht adviseert de Afdeling om bij het rapporteren van de herkomstgegevens te kiezen voor een informatieve indeling, gebaseerd op de beleids- en onderzoeksvragen op dit terrein.

De Afdeling adviseert de toelichting op dit punt aan te passen.

2. Motivering bewaartermijn LTR-gegevens

Het ontwerpbesluit bepaalt dat de bewaartermijn van herleidbare LTR-gegevens twintig jaar is. (zie noot 7) De reden hiervoor is volgens de toelichting dat de doelen van de traumaregistratie (beleidsvorming, kwaliteitsbewaking en kwaliteitsbevordering van de traumazorg) een lange bewaartermijn vereisen.

Zoals de toelichting ook beschrijft is het uitgangspunt van de Algemene verordening gegevensbescherming dat gegevens niet langer worden bewaard dan voor het specifieke doel noodzakelijk is. (zie noot 8) De Afdeling begrijpt dat het voor de doelen van de LTR bevorderlijk is om een relatief lange bewaartermijn te hanteren. Zonder nadere toelichting is het de Afdeling echter niet duidelijk waarom daarvoor een termijn van twintig jaar noodzakelijk is en niet met een kortere bewaartermijn kan worden volstaan.

De Afdeling adviseert om nader te motiveren waarom in het licht van de doelen van de LTR niet kan worden volstaan met een bewaartermijn van minder dan twintig jaar.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het ontwerpbesluit en adviseert daarmee rekening te houden voordat een besluit wordt genomen.

De vice-president van de Raad van State

Nader rapport (reactie op het advies) van 20 juni 2022

1. Gebruik hoofdcategorieën van culturele afkomst in LADIS

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert in de rapportages de herkomstgegevens niet weer te geven in drie hoofdcategorieën van culturele afkomst 'niet-westerse migratieachtergrond', 'westerse migratieachtergrond' en 'Nederlandse achtergrond', zoals is opgenomen in het ontwerpbesluit dat is voorgelegd. De Afdeling advisering verwijst in dit kader naar een advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, waarin wordt geadviseerd om de indeling in de genoemde hoofdcategorieën niet meer te gebruiken.

In de nota van toelichting van het ontwerpbesluit, zoals aan de Afdeling advisering is voorgelegd, wordt bij de eerdergenoemde indeling naar hoofdcategorieën van culturele herkomst verwezen naar de indeling zoals door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) wordt gehanteerd. De bedoeling was dit als te onderscheiden categorieën op te nemen in de rapportages die op basis van LADIS worden opgesteld. Nu het CBS de indeling in de genoemde drie hoofdcategorieën heroverweegt, is het niet opportuun deze indeling te blijven hanteren in de rapportages. Naar aanleiding van deze opmerking van de Afdeling advisering komt de indeling in deze drie hoofdcategorieën in de rapportages dan ook te vervallen. De Nota van Toelichting is hierop aangepast. Wel zal, zoals de Afdeling advisering ook heeft opgemerkt, het mogelijk blijven dat het gegeven geboorteland wordt verwerkt voor de beantwoording van specifieke beleid- en onderzoeksvragen, zoals ook al in de Nota van Toelichting was opgenomen.

In de toekomst zal worden gezien of het noodzakelijk is categorieën gegevens van culturele afkomst alsnog op te nemen in de rapportages. Zoals de Afdeling advisering opmerkt zal het dan gaan om een indeling, die wel informatief is.

2. Motivering bewaartermijn LTR-gegevens

De Afdeling advisering merkt op dat het voorstelbaar is dat voor de gegevens in de LTR een relatief lange bewaartermijn wordt gehanteerd. Wel merkt de Afdeling advisering op dat onvoldoende blijkt waarom het noodzakelijk is een bewaartermijn van 20 jaar te hanteren.

Een acuut incident kan levenslange chronische gevolgen hebben. Om die reden is in het belang van kwalitatief goede toekomstige zorgverlening noodzakelijk deze ontwikkelingen over een langere tijd te kunnen volgen.

De voorbeelden in de Nota van Toelichting zijn aangevuld, waaruit blijkt dat voor de doelen van de LTR (beleidsvorming, kwaliteitsbewaking en kwaliteitsbevordering van de traumazorg) een bewaartermijn van twintig jaar noodzakelijk is. Zo is het mogelijk dat bij mensen bepaald letsel, veroorzaakt door een ongeval, zich pas openbaart als zij ouder worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan het op oudere leeftijd last krijgen van schade aan gewrichten (artrose), waarvan op dat moment blijkt dat dit te wijten is aan een ongeval van soms tientallen jaren geleden. Aangezien dit effect twintig tot dertig jaar na het ongeval kan optreden, is het om die reden van belang gegevens in elk geval twintig jaar te bewaren. Een ander voorbeeld heeft betrekking op patiënten die hersenletsel oplopen door een ongeval. Ernstig hersenletsel kan ook op lange termijn veel gevolgen hebben voor de patiënt. Met het ouder worden kan hersenletsel ook psychische, emotionele en cognitieve gevolgen hebben. Deze lange termijn effecten zijn onvoldoende bekend en om die reden is het van belang dat de gegevens twintig jaar worden bewaard. Bovendien is deze aangevulde passage in de Nota van Toelichting verplaatst van "gegevens" naar de meer geschikte plaats "bewaartermijn".

Ik moge U hierbij het ontwerp-besluit en de gewijzigde nota van toelichting doen toekomen

en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.
De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Voetnoten

- (1) Nota van toelichting, paragraaf 2.
- (2) Voorgesteld artikel 4.2 jo bijlage 1, onderdeel B.
- (3) Nota van toelichting, paragraaf 2. Zie voor een voorbeeld van het gebruik van deze categorieën de laatst beschikbare kerncijfers, LADIS, Kerncijfers Verslavingszorg 2015, beschikbaar via www.ladis.eu.
- (4) Zie uitgebreider het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State van 23 juni 2021 over de wijziging van het Besluit register onderwijsdeelnemers (W05.21.0122/), Stcrt. 2021, nr. 41165.
- (5) M. Bovens, M. Bokhorst, R. Jennissen en G. Engbersen, Migratie en classificatie: naar een meervoudig migratie-idioom, Den Haag: WRR 2016, en M. Bovens, R. Jennissen, G. Engbersen en M. Bokhorst, Afscheid van westers en niet-westers: naar meervoudige indelingen van herkomstgroepen, Den Haag: WRR 2021.
- (6) <https://www.cbs.nl/nl-nl/uitgelicht/het-gebruik-van-westers-niet-westers-door-het-cbs>. (7) Voorgesteld artikel 4.7.
- (8) Nota van toelichting, paragraaf 3.